

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan, izvenjši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajo, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrti-stopne peti-vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampilj za 30 kr. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravištevno, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Hrvatsko.

Kakor je naš zagrebški dopisnik že razložil, ima baš zborujoče hrvatsko narodno zastopstvo tri stranke: Makančevo, nagodbno, in Rauchovo; srednja je največja in nij dvombe, da sprejme ponižne koncesije, katere Magjari Hrvatom dovoli. Ker je Rauch tudi za pogodbo in zdaj za „revizijo“, bode se samo deseterica Makančijancev držala na strani in ne potrdila pogodbe, ko se bode v imenu hrvatskega naroda vezalo novo dvomno prijateljstvo med Magjari in Hrvati.

Ob svojem času smo povedali, da so koncesije v novo revidirani nagodbi stvarno čisto neznatne. Vse, kar je po saborski potrditvi nagodbe mogoče da bodo Hrvati dobili, je poštenejša vlada, t. j. druge patrijotičnejše osebe na krmilu. Stvarne pridobitve dakle niso v nikakoršni razmeri z velikimi naporji in žrtvami, z demoralizatorno agitacijo med hrvatskim narodom; ali bodo osobne kaj prida, ali dobodo Hrvati pošteno vlado — to je pa pitanje bližnje bodočnosti. Kakor srčno želimo, da bi se tu našim jugoslovanskim bratom res zboljšalo, tako imamo jako malo vere v magjarsko poštenje. Magjari bodo Hrvate prevarili, kjer se bode dalo. Že nam naš dopisnik piše in tudi v najnovejših dunajskih listih beremo, da hrvatski ban ne bode na pr. grof Jankovič, Nugent, Mihaljevič ali kak drug narodnjak, temuč grof Ladislav Pejačević, oni isti „Laci“, katerega je „Zatočnik“ ob svojem času med najljutejšimi in politično najnepoštenejšimi magjaroni nahajal. To nij vesela vest, in morda se tudi ne obistini.

Če bode mogoče različnim političnim elementom, ki so v hrvatski osrednji ali nagodbeni stranki, vsaj nekaj let svojo deželno

avtonomijo v to porabiti, da se zemlja uredi in zboljša glede administracije, komunikacije, škol in narodnega napredka v obče, — potem bode ustvarjena nova podloga za daljše boje, katerih avantgarda je dr. Makančeva stranka, zahtevajoča državopravna ločitev od Magjarov, in kakoršno god zedinjenje Jugoslovanstva.

Zato bo vse, kar bodo ali so že v Zagrebu sklenili, ne trajni mir med slovanskim Hrvatstvom in azijskim Magjarstvom, nego začasno premirje. Hrvatje in Magjari po našem prepričanju ne morejo nikoli več pravi prijatelji biti, ker bode Magjar, čegar narodni život je pred Slovanstvom v opasnosti ali nevarnosti, vedno slovanskega Hrvata uničevati in varati hotel. Hrvatstvo pak ima po našem preverjenju ne dosti menj kakor naše Slovenstvo sigurno bodočnost edino le v zmagi slovanske ideje. Starčevićansko geslo „bog i Hrvati“ je v današnjem reelnem času isto tako smešno postalo, kakor magjaronstvo, in povestnica novjših dnij nas uči, kako se narodni separatizem povsod umika načelu narodnega zedinjenja. Magjari ne morejo lahko drugače, nego da so proti jugoslovanskemu edinstvu, a mi s Hrvati vred moramo na to zedinjenje težiti. Za to ima edino le dr. Makančeva stranka bodočnost za-se in samo veseliti nas Slovence more, da se jej nagibljata i moža, kakor ja Strossmajer in Rački.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 4. septembra.

Glede razpuščenja *državnega zbora* in razpisanja novih volitev se je vlada posvetovala z deželnimi namestniki o posameznih odločbah. Ta posvetovanja so zdaj kon-

čana in cesarski patent že pripravljen. Tudi s predsedništvu obojih hiš državnega zbora se je vlada dogovorila, da storita o pravem času potrebne priprave za odpiranje novega državnega zbora.

V *Dalmaciji* so kandidati za državni zbor postavljeni od narodne in nasprotnih strank. Narodna stranka ima, kar celo „N. Fr. P.“ priznava, največ upanja, da zmaga s svojimi kandidati; vendar utegnejo tudi Danilovci z vladno pripomočjo kakega poslanca vriniti. Kandidati narodne stranke so za kmetske skupine v Zadru dr. Klaič, v Šebeniku dr. Lorenc Monti, v Sinji kanonik Pavlinovič, v Dubrovniku dr. Rafo Pozza, za Boke dr. Vojnovič; za mestne skupine v Zadru dr. Bersa, v Spletu dr. Cingria; za skupino velikih posestnikov v Zadru dr. Franjo Stermic. Tem nasproti kandidujejo Ljubiša v Bokah, v Zadru dr. Antonietti, v Šebeniku Fontana, v Spletu Danilo; tukaj kandiduje tudi Lapena, v mestni skupini spletski pa Bajamonti. Po „N. Fr. P.“ bodo zmagali štiri narodni federalistični, trije narodni ustavoverni in dva italijanska poslanca.

Poljska žlahta v vzhodnem Gališkem hoče za volilno agitacijo dosti denarja žrtvovati. Rusinski „Slovo“ pripoveduje, da plemenitaši v ta namen žita iz polja prodavajo, kakor ob času poljskega upora. Nedavno je prišlo pismo na plemenitaše od maršala žlahtičev, v katerem pozivlje k darom za volilno agitacijo. Žlahta pa je materijalno večidel v tako slabem stanju, da pri najboljši volji ne bode mogla izdatne podpore davati.

Hrvatski, pred vsem svetom osramočeni in stigmatizirani eks-ban, Levin Rauch, je pozval dr. Makanca na dvoboj, ker je le-ta v saboru zahteval, da se afera lonjsko-poljske preišče. Dr. Makanec je dvoboj odbil, rekši, da mu njegova načela ne dovoljujejo sprejeti ga. „Obzor“ piše o tem: „Koliko je barun Rauch poznat, nemože se brojiti medju junake, koji se iztiču odvažnim sreem. Nam se čini, on je izazvao dra. Makanca, znajući unapried njegove nazore u tom obziru. Muje li on, da je dr. Makanec osra-

Listek.

Meta Holdenis.

(Roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez.)

Poslovenil Dav. Hostnik.

Četrty del.

X.

(40. nadaljevanje.)

Samo ena stvar me vznemirja.

Praša me s pogledom. — Zakaj, jo prašam, ste si izvolili ta pot?

— Ker sem se nadejala, da tukaj ne bodem nikogar srečala.

— Dovolite, skoraj bi bili srečali nekoga, ki vsak dan jaše potem potu.

— Vedela bi se mu ogniti, odgovori mi živahno.

— Rad vrjamem; sicer bi vaši lajalci mislili, da si hočete preskrbeti zmagalno vrnitev.

Razžaljena vsklikne: — Ali ne vidite, da me napadate tudi vi?

— Ker sem ljubosumen, vam ne zaupam. Zdaj nadaljujte svojo promenado, če se vam rači; jaz vam ne branim, a vedel bom, kaj si imam o tem misliti.

Vzbujena vrže culico ob tla, ter pade na klop, ki je tam bila. — Ah! moj bog, vsklikne, tedaj je vse nemogoče.

Jaz se vsedem zraven nje, ter jej dejem: — Nekaj je mogoče, kar bi vse poravnalo; to bi bilo

— O! govorite. Tako sem utrujena od tega, kar sem zadnje dni doživela, da vam obljubim vse storiti, kar mi boste rekli.

— E! parbleu, zaročiva se.

Groza jo pretrse; počasi vzdigne glavo, ter me osupnena gleda. — Veliko bi mi morali dati, da bi vam verjela, da govorite resnico.

— Vi vedno dvomite nad mojo resnobo,

odgovorim jej nježno oklonovši se je z roko. Meni je elegični ton in vkloneno držanje neznano; jaz nijsem plakajoča vrba. Obstati si morem nasproti, da nijsem še nikdar nikogar prevaril. Vi me poznate, vi veste da sem najiven, in da imam le eno besedo. Moje obnašanje je bilo vedno čisto, vaše nasproti dvomno; zato sem si prisegel, odpovedati se vam; a od tistega dne, ko ste me hoteli potopiti v jezeru — pamet naj mi bo milostna — vas molim. Držanje, ki ste je imeli pri onem lepem sunu, me muči, me preganja, se mi prikazuje v sanjah. Nij se vam posrečilo umreti z menoj; vrtniva se k svojemu prvemu sklepu, ki je bil tako lep, ter živiva skupaj, osrečevaje drug drugega, kolikor nama bo možno. Povedal sem vam oni dan, da nijsem bil še nikdar v drugega zaljubljen, nego v Velasqueza. Zdaj prekličem to, ljubim vas ravno tako, kakor njega, samo na drug način, kajti z njim se še nij-

močen, odbivši izazov, neka mu bude ta utjeba. No muije li sa svojimi prijatelji, da su zato zadobili nekakvo pravo potajne osvete nad drom. Makancem, na krivom je potu. Dr. Makanec stoji pod zaštitom sabora i što je još više, pod zaštitom naroda, koji ne bi nikada oprostio razbojničkoga atentata na njegovu osobu.

Ogerski vladni krogi so, kakor Ellenör piše, prepričani, da je nagodba ogersko-hrvatska toliko, kakor dognana. Ministerski predsednik Szlavy in finančni minister Kerkápoly, sta v Gradci imela konferencijo s hrvatskimi zaupniki možmi o načinu, kako se naj zastran hrvatske deželne vlade ravna. Hrvatski zastopniki so zahtevali, da vlada precej razglasi imenovanja. Vlada pa se temu nij hotela udati ter hoče čakati, kako se stvari v hrvatskem dežel. zboru bodo razvile.

Vnanje države.

Znani **srbški** nacional-ekonom Zedomil Mijatović je imenovan za finančnega ministra.

Francoski list „Rappel“ javlja, da so šli republikanski poslanci vzhodnih okrajev v Nancy, da sprejmo Thiersa, kateremu na čast se napravi velik banket. Vsa mesta in vse občine elzaško-lotarinske bodo pri tej priložnosti poslale svoje zastopnike v Nancy.

Italijanski listi trde, da bodeta Minghetti in Visconti-Venosta kralja na Dunaj spremljala. V nenavzočnosti kraljevi se bodo brčkone princu Humbertu izročila vladna opravila, minister Cartelli pa bo namestu Minghettija tačas ministerski predsednik. — Papež zarad velike vročine ne zasluša.

Nemški poslanik v Parizu, grof Harry Arnim je bil včeraj od cesarja Viljema sprejet in gre za nekaj časa na svoja dobra v Boitzenburg. Na svoje mesto v Parizu se brčkone ne vrne več. Cesarjevič odide jutri vojaške čete v Berlin nadzorovat. Katoliško duhovenstvo na Pruskem neče za deželni in državni zbor nobenega mandata.

Svečanost odkritja zmagalnega spominka na kraljevem prostoru se je vršila v navzočnosti cesarjevi, cesarjevičevi, telesne garde in inostranskih vojnih deputacij. Ljudstvo se je udeleževalo s sočutjem. Cesar, princ in Bizmark so se povsod navdušeno sprejemali.

Turški minister Radjid paša bo šel v Krim, da pozdravi ruskega carja v sultanovem imenu. General Ignatjev tudi odide v Krim.

Dopisi.

Iz Kamnika 3. sept. [Izv. dop.] Sporočilo se vam je že o napredku, katerega je naša Čitalnica storila s tem, da je iz hiše tacega človeka, ki je le tedaj in v toliko rodoljuben, kadar in v kolikor bi od tega na-

sem nikdar hotel zaročiti. Znabiti ne govorim dosti jasno; a mislim ipak vedno najjasnejše. Ali bi vam bilo mogoče, ne moliti me — tako veliko ne terjam — a ljubiti me malo, in nikogar drugega ljubiti, nego mene? Prašam vas zadnjikrat, hočete-li biti moja soproga? prisežem vam pri luni, ki naji opazuje, da vam bom vdan, dopadljiv in plemenit soprog. Sva-li enih mislij? Kdor molči, soglašaj. Samo to želim, da se ta stvar uravna še ta večer; nij me misel, da bi vas pustil še naprej se obotavljati, niti štiri in dvajset ur več ostati v stiskah. Idite v grad, posvetujte se, pa mi pišite čist, precizen in kolikor mogoče nježen odgovor. Ne bojte se; povejte mi vse občutke, vse, kar vam teži srce; jaz vaših hiperbol ne bom zlorabil, kajti norec nijsem. Jutri se predstavim gospodu Mauserre, z vašim listom v roci, ter mu povem robato, ali okroglo, kakor hočete: — Gospodičina Holdenis vam je obljubila, da vas ne zapusti,

hajal dobička, preselila se v lep in prostoren dom pravega, pošteno-rodoljubnega in sploh v obče spoštovanega in čislana meščana J. Rodé-ta, ki je vpljiven in tudi resnično izobražen in torej tudi svobodomiseln narodnjak. Smemo reči, da po tem koraku je kamniška Čitalnica stopila v pravi in lepi „narodni dom“ svoj, v katerem bode po sedaj pač tem uspešneje napredovala.

Naj vam pri tej priliki tudi razodenem še naših omikanejših in zavednejših meščanov, kakor bližnjih okoličanov mnenje o boji, katerega biti ste zdaj prisiljeni zoper Novičarje in tako zvane „právnarje.“ Čisto objektivno vam pravim golo resnico, da skor brez izjeme tukajšnjih razumnikov nobeden več ne mara za Bleiweis-Costo-Klunovce in njihovo divjanje na svobodomiselnem narodnjake. V dokaz temu omenim samo, da Bleiweis že na svoja dva, lastnoročno pisana povabila nij iz Kamnika dobil niti enega odziva. Njega, ki je prej toliko storil, vendar le obžalujemo, da je dal tako daleč zavleči se po tistem Costi, katerega klečplastvo se že dolgo gnjusi vsemu omikanemu slovenskemu svetu. Tudi duhovenstvo, kolikor sem imel priliko videti, po svojem lastnem izpovedovanju, nij nikakor zadovoljno po vsem z Novičarji in Costovanjem.

Iz Vipave 3. sept. [Izv. dop.] Naši „Noviški“ patroni, so, devši si očale na nos, malo po okolici ozrli se in spregledali, da nij zanje vse „jasno.“ „Svobodomiselnja burja — kakor jej Luka v „Novicah“ pravi — je raznesla po vsej dolini njene privržence, katerim stranka od dne do dne narašča. „Pravinarsko“ bedasto kričanje: „mi bomo še komandirali“ se je našemu bistremu narodu jelo že zdeti impertinentno. Kdo ne veruje, da bi vsakdo le rad komandiral — posebno ljudem, kakoršni smo bili dosedaj Slovenci; da smo „v božjem strahu“ vsakemu črnosuknarju in aristokratskemu prvaku vse práv krotko prikimali — ako je bila stvar tudi proti našemu prepričanju. Tako bi morali še! Kaj ne „slavni despotizem? To so povedale „Novice“, to je ukazal monsignor Jaran v svojem listu v priliki „kako da so mladi Špartanci, pri zborih le stare poslušali, da nobeden mladih še črhnil nij — in naši „mladi“ pa tako rogovilijo.“ Gospoda! treba da gremo malo nazaj, — kajti po tem potu pridemo prekmalo do Vam zaželenih tlake in desetine, česar veste, da se bolj kot

pa ne more več disponovati soboj, kajti last je nekoga, ki jo ima vzeti za soprogo, in ta nekdo sem jaz; odšla bode v Genévo, kjer bode pričakovala dne najine zaročke, ki ima kmalu priti.

Malo časa preneham, ter poslušam; zdelo se mi je, da sem čul konjsko razgetanje. — Se vam-li ne rači pisati, začnem zopet, saj pride kmalu nekdo mimo naji, pa mu lahko živahnim glasom poveva. . . .

— O ne, vsklikne, nečem ga niti videti, niti govoriti z njim. V njem je nekaj, kar mi ne ugaja, česar se hojim. Rajša pišem. Bog bodi z nama! To izgovorivša vstane; potem se nagne k meni, mi zatisne hermetično z rokama oči, ter mi pritisne na usta krepak poljub, da sem obrnil glavo, kakor norimberška punčika. Dala mi je okusiti, ta poljub; a tega nij hotela, da bi ga videl. Ko mi je bila odtegnila roke, in ko sem odprl oči, zdelo se mi je, da vidim na nebu

zlodja bojimo. Potegnite larfe iz obrazov, razkrite nam enkrat vaš konservativizem, da bomo vedeli, v čem nam je biti „konservativnim“ — v „tami“ — te je pri nas že dovolj! Nek spoštovan kmet iz okolice je dopisnika teh vrstic nedavno vprašal: veste kdo je „konservativna“ stranka? Odgovorim: pri nas duhovstvo, ljubljansko „prvaštvo“ in „nobeden drugi!“ segne v besedo — „v kom bi nek drugi mogel biti konservativen!“ Da čejo biti pa ti gospodje konservativni, nij čudo, enim kakor drugim je narod prokleto malo pri srcu, mar jim je le nadvladanje in njih mastne službe, „koncesije“ itd., katere zadnji tako lepo, prvo med soboj in sorodbino in potem njih prikimalcem dele, in tukaj bi oboji radi ostali „konservativni“, prepričani — da ne gre naprej. — Narod naj tudi ostane „konservativen“, to je — „v tami“, kajti če se olika, terjal bode svobodo, terjal bode večkrat in pravičnejši račune od nas in „Mi — gotovo pademo“. Taka je sodba kmeta o v nebo se povzdigajočih slovenskih voditeljev. — In zdaj, ko te čakajo velicega pomena volitve, koga bodeš volil, tacega — „konservativca“? Sramota!

Naš „Jurij“ je po dolgem oddihljeji včeraj (?) sklical občni zbor čitalnice vipavske. Opomniti moram, da včeraj zato, ker je bil prepričan, da bi v nedeljo pri volitvi gotovo ne dobil več „prvega stola“, kajti od tržanov pogumnejši okoličani bi ga gotovo še v odbor več ne volili in tako pomagali enako mislečim Vipavcem. Vprašati zraven imam pravico: je občni zbor pravilno sklican? Ste povabila vsem udom t. j. v okolici razposlali? Deset mesecev je preteklo, kar zapuščena čitalnica pod vodstvom „Jurjevim“ le ene odboreve seje nij imela in zdaj — občni zbor pa tako sklicala! V očibodečega „Sokola“ pogledajte, on naj Vam sveti, dasi je „mlad“.

Iz Idrije 2. sept. [Izv. dop.] V nedeljo so doživeli tukajšni Slovenci in Nemci nepozabljiv večer. Čitalnična godba je napravila namreč koncert v pivarni, kjer se je zbralo najodličnejšega občinstva v tako mnogobrojnem številu, da prostori nijso mogli več sprejemati poslušalcev. Večkratni slavepolni prejšnji nastop godbe pod vodstvom mladega ženijalnega kapelnika g. J. Serjuna je bil porok, da se bode tudi ta večer vredno prištel k drugim produkcijam ali pa da bode

dve ali tri lune, in da te vsipajo na vse drevje v parku srebrn dež, ki pada z veje na vejo, s peresa na peró kakor babje pšeno.

Med tem je ona pobrala svojo culico, ter z labnim korakom odšla; jaz vstanem, da bi šel za-njo. Ko storim deset korakov, se vstavim, ter si položim roko na srce, ki je klepalo, kar se nij razletelo. — Toni, si dejem, ne izvršuj budalasto pametne stvari.

Komaj sem se malo strezil, pa vidim risati se blizu mene, na pesku drevorednem, senco konja pa jezdeca. Neki glas mi zakliče: — Ste-li vi, Toni? Dobro se mi zdi, da vas srečam; govoriti vam imam besedo. To jutro se je nevedno ravnalo z osobo, ki jo čislam, in ki jo moram varovati, ker mi je zelo potrebna pri hiši. Zdi se mi, da se je sklenilo, zapoditi jo od hiše s pomočjo grdega ravnarja in s kazanjem nevolje. Bodate tako dobri, pa povejte tistemu, ki je ta malovredni komplot iznašel, da si veliko upa,

še prekosil v marsičem in res takoj s prvo točko programa: Srečko-Polka, pridobil si je g. Serjun sreča pričujočih. Fantazija Slaj ljubezni od Schlössa dopadala je jako zelo. Nedvedovo Domovino so pevci vrlo prednašali. Mariedel-Kadrlja od J. Serjuna je novo delo in škoda, da je g. kapelnik na občno željo nij ponovil. Transcription od Thredija vzbudila je pak toliko ploska, dobro - in še enkrat - klicev, da se je godba kljubu dolgej, teškej pieci vendar le vdala, ter ponovila to krasno delo. V tej kompoziciji, katera naj se pri prvi priloznosti ponovi, so se posebno odlikovali gg. Serjun, Ščinkovec (klarinet) in izvrstni violenčelist Jurjavčič. Skozi in skozi dobro se je tudi 6. točka izvršila: zbor iz opere Das Nachtlager in Granada od Kreutzerja, Odlomek iz opere Troubadour od Verdi se je moral ponoviti, ravno tako smo želeli pri 8. točki: Der todte Soldat od Tomaževiča, kjer je g. kapelnik na „oboe“ kot obligatist v resnici mojsterski igral. Nedvedov Mili kraj slišimo še zmerom radi. — Serjunova mazurka: „Le na noge fantje“ je sklenila program. Po končanem izvestji je ostalo še dosta gostov na prostoru, kjer so pevci še tu in tam kako „narodno“ zapeli. Sleherni poslušalec zapustil je pak pivarno z gorko željo, naj bi le kmalu še ta mesec enkrat se napravil enak koncert.

Prihodnjič enkrat vam pišem o političnem mišljenju našega mesta glede prihodnjih volitev. (Prosimo. Uredn.)

Iz Gornjega grada na slov. Štajerskem 3. sept. [Izv. dop.] Gornja savinska dolina šteje na čast sedanjemu napredovalnemu veku lep broj razumnih mož, kateri so sposobni, da sami presodijo politično stanje. A to ne zadostuje v sedanjih lisičjih časih, da bi namreč bili prebrisani možaki sami, a da bi svojo prebrisanost obesili na klin, ter bi se izročili, na golo poštenje računa, onim voditeljem, koji nosijo črna krila in kateri so do seh dob bili v resnici za narodno stvar, če tudi morebiti ne zmirom iz blagega prepričanja in namena, iskreni bojovníki. Da je to tako, evo dokaza, koji osvedočuje čin, katerega je znabiti marsikoji iskren domoljub obžaloval, smatraje vedenje Gornje Savinčanov proti narodnej stranki slovenski nekorektno. — Slavno občinstvo se še more spominjati, da

in da riskira od moje strani tako skrajne sklepe, da bi jih morebiti jaz prvi obžaloval, ako bi mi je bilo treba izvršiti.

Potem, ne pričakovaje mojega odgovora, sune z ostrogami, in kmalu zgine med gostim grmovjem.

Še tisti večer gre gospica Holdenis k gospe Mauserre. Ker dobi vrata zaprta, potrka nalahko, ter mrmra: — Odprite, gospa, prosim vas; oznaniti vam imam dobro novico.

Duri se odpro. — Dobro novico! odgovori gospa Mauserre, ki se ne more pripravi, da bi podala Meti roko. — In kaka je ta novica?

— Kako ste blede, gospa! kako se vaš obraz teško pogleda! Takoj, ko me boste zaslišali, vzcveto vam zopet rože na licih, pa se boste smehljali, kakor prej.

Vedite tedaj... Gospa, tako sem zmešana, da ne vem, kje bi začela.

A konči ipak najde začetek, ter pripo-

se je iz Gornjega grada k obema volilnima shodoma v Celji, k narodno-liberalnemu in pravno-nazadnjaškemu, mnenje volilcev v okolici poslala pismena izjava, v katerih se je poudarjalo, da se tukajšnji volilci popolnem strinjajo s sklepi dotičnih zbornikov. V teh in sicer v obeh pritrjevalnih izjavah pa tiči nekaka ogromna kontradikcija in še le sedaj se nam je posrečilo pozvedeti istinito stvar. Ko so namreč začeli narodni odpadniki duhovniki snovati svoj zbor, dobil je tudi on daj tukajšnji fanatični kaplan, g. Hribovšek, kojemu pa neki zdaj v Žavci z njegovim rovanjem ne gre tako gládsko, povelje, da mora na vsak način priti sam in še s sabo pritirati nekaj volilcev. A vedel je, da bi bila osobno bira se celoma negativna pokazala, torej si zmisli pismeno poročilo, napravi polo, berači podpisov po trgu, in za silo nabere par volilcev, a še te samo pod lažnjivo krinko, da se bo dotični zbor potem gotovo popolnem strinol z prejšnjim, kojemu je g. dr. Vošnjak predsedoval. Mej več naprednjaškimi narodnjaki podpisal se je tudi g. župan, vrli slovenski tržan. Ko se je pa stvar po listih poročila, bili so vsi podpisani jako razkačeni, g. župan pa je bil celo toliko pogumen, da je šel k g. kaplanu ter mu neki zavoljo njegove zvijače do dobra levite bral. — Toliko se nam je potrebno zdelo poročati o tej reči, da ostane značaj domorodni Gornje Savinčanov pred slovenskim svetom neoskrunjen in da smo k ogromni kopi „pravničarskih“ zvijač donesli še to jedno novo. Končno še radostno konstatujemo, da sedanja gg. kaplana dosta mirneje opazujeta strankarsko gibanje, in ravno se svojo pozornostjo si pridobivata vedno večje spoštovanje v vseh tukajšnjih društvenih krogih.

Domače stvari.

— (Dr. Zarnik) je razdelil vseh svojih deset delnic, katere ima pri banki „Sloveniji“, (ako se računajo po 80 gold., kakor se prodajajo, torej 800 gld.) med slovenska narodna društva, in sicer je podaril „Slovenski Matici“ dve akciji, „dramatičnemu društvu“ tri akcije, slovenskemu pisateljskemu društvu eno, „Sokolu“ eno, „narodni šoli“ eno in novomeškemu „narodnemu domu“ dve akciji. Blagajništvom teh društev je dr. Zarnik poslal nakazna

veduje od konca do kraja razgovor, ki ga je imela z menoj, in kaj sva sklenila. Gospa Mauserre se vzveseli; pritisne si jo na srce, kar je ne zaduši.

— Kako vas ljubim, draga moja! vskliče. Vi zaslužite to, prvič, ker imaste pošteno in kakor zlato čisto srce, še bolj pa, ker ljubite Tonita, saj ga ljubite, kaj ne da? pa se tudi zaročite z njim. Zakaj ste mi to tako dolgo skrivali?

— Oprostite, gospa; bila sem vsa zmešana, kajti da me ljubi, tega si nijsem bila gotova. Prvikrat mi je dejal: Hočete-li bivati moja soproga? a na pol šaljivo, in mislila sem, da mu nijsem po godi. Neki dan je govoril tako trdo z menoj, da sem mislila, da me zaničuje. Nijsem mu zaupala, a zdaj mu skoraj vse zaupam. Adieu, gospa; hotela sem vam preskrbeti dobro noč; mislim, da sem dosegla to željo.

(Dalje prih.)

pooblastila, da morajo te akcije pri kasi banke „Slovenije“ koncem tega meseca za sebe vzdigniti. — Mi moremo to požrtvovalno ravnanje dr. Zarnika samo živo pohvaliti, tembolj, ker vemo, da je dr. Zarnik (kar je dr. Costa zaničljivo pri sodnji omenil), samo koncipijent brez premoženja. Gospodje prvaki, ki ste kamenje metali na samopridnega Zarnika, dokler je bil pri „Sloveniji“, vi, ki premorete od narodnega sedenja pridobljene sto tisoče, pojte tja in primerno storite ravno toliko!

— (Iz Metlike) se nam 2. sept. piše: Na žegnanji pri treh farah blizu Metlike 31. avg. se je bilo ljudij iz naših in hrvatskih krajev na tisoče zbralo. Navzočnega narodnega kandidata gosp. Pfeiferja je ljudstvo srčno pozdravljalo.

— (Izlet v Kranj.) V številki 202 „Slovenskega Naroda“ omenjeni izlet v Kranj napravijo pevci ljubljanske čitalnice v nedeljo 7. t. meseca, kjer bode v gostilni pri „Jalenu“ beseda na korist fonda za Valentin Mandelčev spominek. — Odpeljejo se iz Ljubljane zgoraj navedeni dan ob treh popoldne po Rudolfovi železnici. Pevci ostanejo v Kranji čez noč in se vrnejo 8. septembra t. l. zvečer ob 1/2 10 uri zopet po železnici v Ljubljano. Program je: 1) Prolog, govori g. Josip Kocelj. 2) Blodek; Pevski pozdrav, možki zbor. 3) Čveterospev. 1) Nedved; ponočni pozdrav; zbor z bariton samospevom g. Pucihar-a. 5) Stüeckl; Življenje na kmetih (Planinska). 6) Abt. Gozdna svečanost; možki zbor. 7) Nedved; Moj dom, možki zbor. 8) Ipavec; Danici; bariton-samospev g. J. Noli-ja z brenčečim zborom. 9) Horak. Vojemka; osmospev. 10) Nedved. Mili kraj, možki zbor. — K temu izletu vabi vsa narodna društva, kakor tudi druge prijatelje petja Odbor.

— („Novice“ klunijo,) da se je g. dr. Vošnjak ponujal „Slogi“ za kandidata v Istri, ker nema upanja, da bi bil v Celji izvoljen. Stvar je tako bedasto izmišljena, da morejo samo „Novice“ kaj takega natisniti.

— („Volilni shod v Rojani“.) Slovenski centralni volilni odbor je dal natisniti 1500 iztisov popisa „Volilnega sboda v Rojani“, kakor je bil natisnen v „Slov. Narodu“, da se razdele med slovenske okoličane.

— (Cesar) se je pripeljal v četrtek 4. t. m. v ptujski tabor in ostane tam štiri dni.

— (G. dr. A. Lušin), predsednik ljubljanske deželne sodnije, je kot vitez Leopoldovega reda vzdignjen v plemeniški stan s priimkom „Ebengreuth“.

— (Iz Celja) se nam piše 3. sept.: Včeraj na večer so bili pevci Gesängverein-a po svoji vaji v gostilnici ter so se s petjem zabavali. Bil je pa tudi navzoč usnjar Lassnig, kateremu je vino lice porudečilo, a nemške pesmi ga neizmerno navdušile. Kričal je na vse grlo in povzdigoval Nemce in nemške pesmi nad vse, a z grdimi izrazi zaničeval vse, kar je slovenskega. Rekel je med drugim: „Nur deutsch, nur deutsch ist schön, alles andere ist Cyankali.“ Slovenci! to je tisti, ki hoče za slovensko okolico poslanec biti!

— (Požar v gozdu.) V škofijškem gozdu pri sv. Jodoci v gornjegraškem okraji je v jutro 27. avgusta nastal požar, kateri je naglo segal čez 2 orala gozda, predno so ljudje na pomoč prihiteli. Še le proti noči so ogenj ustavili.

— (Iz Loke) se nam piše: V šte. 202 opisani „Meteor“, ki je bil videti 1. t. m. malo minut pred osmo uro zvečer — smo na isti način, in blizu ravno o tem času tudi v Škofji Loki opazovali.

— („Imenik krajev vojvodine kranjske), sestavljen na podlagi ljudskega števila od 31. decembra 1868 po c. kr. statistični centralni komisiji“ — se zove knjižica, ki je 140 strani obsežna prišla v slovenskem in nemškem („Orts-Repertorium des Herzogthums Krain“) jeziku na svitlo v zalozi knjigotrštva firme Ign. Kleinmayer in Fed. Bamberg v Ljubljani. Ker se tu najdejo imena vseh mest, vasi in krajev z uradnimi dati koliko imajo hiš in prebivalcev, potrebna je ta knjiga zares vsem političnim in sodnijskim uradom, duhovnikom in sploh vsem, ki se hočejo o kranjski deželi temeljito podučiti. Zato se bode gotovo razširila.

— A pri tej priliki ne smemo zamolčati, da želimo pri drugem izdaji temeljitega uređovanja slovenskih imen po kadem filologu, ki pozna našo deželo. V tej zadevi je precej pomot. Na primer: Veliki in mali Koren, namesto po narodnem izgovarjanju edino pravičnega Veliko Korinje; Adomove nam. Adomovo, Barove nam. Barovec, Leševje nam. Leševje (kakor je pravilno in se tudi izgovarja v Leševju in okolici), Hime nam. Himje, Šmerjeta nam. Šmarjeta, Vavpčja vas nam. Válpotja vas, Gradiške Laze nam. pravičnega Gradiški Lazi, Ventarjevec nam. pravičnega Vintarjevec, Ušti namestu pravičnega Ustje, Moravska gora namestu pravičnega Moravska gora, Podpeč (pri Moravčem) nam. Podpeč (v Podpečah itd.), Prežganj namestu Prežganje, Slivna nam. Slivno, Trebno nam. filologično edino pravega Trebnje. (Trebnjega itd.) itd. itd. — Gotovo bode izdatelj hvaležen, če iz vsake fare kdo take napake popravi in pošlje popravke, da bode v drugem izdaji ta prepotrebna knjiga čista vseh peg. Posebno domoljubni duhovniki bi tu lahko veliko popravili po narodovi govoric. — Krajna imena naše domovine hranijo v sebi veliko jezikovo bogatstvo; nekatera imajo najstare korenine, druga nam posvetljevajo v one kote zgodovine, kamor nobena povest luči ne pošilja. Zato nam mora skrb za to biti, da enkrat pisavo teh imen kolikor mogoče v čistoto spravimo. Če so torej „učenjaki“ c. kr. statistične centralne komisije brez potrebnih jezikoslovnih znanostij na delo šli in ga lehkomišljeno od sebe dali, storili so vendar hvalevreden začetek. Glejte rojaki, da vsak nekaj doprinese, da se bodo v drugi izdaji napake popravile. — Sicer pa knjigo še enkrat priporočamo. —

Dobili smo sledeče pismo, ki ga brez komentara natisnemo:

Slavno uredništvo!

V denes došli mi št. 200 „Slov. Naroda“ berem iz „Vaterlanda“ vzeto novico, da bode za državni zbor tudi jaz kandidoval, in

da ve dalje „Vaterland“ povedati, da sem se jaz pismeno obrnil do nekega višjega duhovnika na Goriškem ter ga prosil, naj bi podpirala duhovščina mojo kandidacijo, duhovnik pa da je odrekel, češ, da imajo klerikali že tako svojega kandidata, dr. Tonkličja. Na to moram odgovoriti, da jaz ne kandidujem, niti bodem kandidoval za državni zbor; da se nisem ne pismeno, ne ustmeno niti do nekega višjega, niti do nižjega duhovnika, niti do koga drugega s prošnjo obrnil, naj bi podpirala duhovščina ali kedo drugi mojo kandidacijo. Naj se oglasi oni duhovnik ali neduhovnik, do katerega bi se bil jaz obrnil. Nikoli ni bila moja naveda, pa tudi ne bode, v tacih zadevah pri komur si bode iskati podpore.

Dalje piše „Narod“, da, ko bi Winkler res naroden bil, kakor se je včasih štulil, ne bi se silil za kandidata proti dr. Lavriču. Na to naj zopet odgovorim, da se nisem še nikoli silil za kandidata, bode si nasproti dr. Lavriču, bode si nasproti dr. Tonkličju, ali komu drugemu; pa tudi se nisem nikoli štulil, da sem narodnjak; o tej stvari sem vselej raji drugim sodbo prepuščal.

A mi zidamo, tako sklene „Slov. Narod“, na narodno zavest in politično zrelost goriških Slovencev, da si ne bodo izvolili za zastopnika c. k. služabnika, odvisnega od vsakega višjega uradnika. Tudi jaz zidam glede tako važne zadeve na narodno zavest in politično zrelost goriških Slovencev, in ravno zavolj tega mislim, da ni treba od nikake strani tolikega truda, da bi se našim Slovincem dopovedalo, kje imajo iskati svojega poslanca; najmanj pa se mi zdi primerno, pričakati se tudi z mano, ki se, kakor vedo vsi, nikomur ne ponujam.

Prosim, naj blagovoli sl. uredništvo te vrste v predale svojega cenjenega lista sprejeti.

S posebnim spoštovanjem

Winkler.

V Tominu dne 1. sept. 1873.

Dobili smo sledeče pismo, ki ga, če prav se nam prostora škoda zdi, ipak natisnemo: Slavno uredništvo!

V 57. štv. Vašega cenjenega lista od 9. marca t. l. pisal je nekdo iz „Trnovega na Notranjskem“ dne 5. marca nekaj o postopanju našega blagorodnega c. k. okrajnega glavarja g. Globočnik-a v Postojni proti nabiralcem podpisov k peticiji do presvitlega cesarja zoper direktne volitve. Ker pa c. k. okrajni glavar gospod Globočnik, kar prav iz gotovega vira vem, omenjenega dopisa mene sumniči, katerega pa, kakor mi morate spričalo dati, jaz pisal nisem, in ker sem tudi v svojem poslanem od 26. aprila t. l. v 99. štv. „Slov. Naroda“ od 1. maja t. l. splošno ob enem zoper vsa enaka mi vže natvezena in še preteča natolcevanja (! Ur.) protestiral, torej prosim, naj slavno uredništvo še enkrat očitno potrditi in priznati blagovoli, da jaz v zadevi dopisov v „Narodu“ od tukaj s tistimi v nobeni zvezi ne stojim.

V Trnovem dne 2. sept. 1873.

Matija Rant, nadučitelj.

Mi potrjujemo, da z g. Rantom nijmo v nobeni zvezi, da ga niti ne poznamo, in če bo g. Globočnik po tej mirno spal in ljudij zavoljo „Slov. Naroda“, kateri se malo za njega briga, ne maltretiral, imenuje se mu dotični pravi dopisnik sam. Uredništvo.

Tuji.

4. septembra.

Evropa: Rakeš iz Dunaja. — Pukert iz Koburga. — Fogy iz Dunaja. — Demler iz Berolina. — Marija Rizoli iz Litije.

Pri Elefantu: Roso iz Trsta. — Ritti, Albe, Calzolari, Lupi, Vilagrothi, Baroti, Galli Trsta. — Jekše iz Kobarida. — Besaglin, Paihofer iz Benetk. — Heinrich Reinhold iz Trsta. — Rupnik iz Zamostca. — Klemene iz Trsta.

Pri Malič: Pagan iz Trsta. — Girard iz Bordeaux. — Gelusig iz Trsta. — Holstein z gospo iz Dunaja. — Povesch iz Zadra. — Wretschko iz Grada.

Pri Zamorci: Amon, Brund iz Norimberga. — Bräner iz Novega mesta. — Jelušek iz Kastve. — Haaf iz Hude vasi. — John iz Dunaja.

Izdajatelj in za uredništvo odgovoren: Ivan Semen.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalesscière du Barry v Londonu.

Nobena bolezen ne more izvrstnej Revalesscière du Barry zoperstaviti se in odstrani taista brez leka in brez stroškov vse bolezni v želodci, v živcih, v prsih, na pljučah, jetrah, žlezah, na sliznici, v dušniku, v mehurju in na ledvicah, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, neprabavljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje tudi ob času noščnosti, skalno silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenjih, ki so vsem lekom zopredstavljala se:

Spričevalo št. 57.942.

Gleinaeh, 14. julija 1873.

Vašej Revalesscière imam razen Bogu v mojih strašnih boleznih v želodci in čutnicah življenje zahvaliti.

Janez Godec, provizor fare Gleinaeh, pošta Pod goro pri Celovci.

Spričevalo št. 62.914.

Weskau, 14. septembra 1868.

Ker sem dolga leta za kronično bolezen zlate žile, na jetrah in zapor vsakovrstne zdravniške pomoči brez uspeha rabil, sem pribežal v svoji obupnosti k Vašej Revalesscière. Ne morem se ljubemu Bogu in Vam dovolj zahvaliti za dragi dar narave, kateri je za-me velika dobrotla bil.

Franc Steinman.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalesscière pri odraslih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesscière-Biscuiten v pušicah 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradič bratje Oberanzmeyer, v Innsbruku Diechtel & Frank, v Celovci P. Birnbacher, v Lonči Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih.

Za pogorelece

v Biščivasi pri Mirnipeči je daroval g. Jan. Pogorelec, brzojavnik v Gorici 1 gld., kateri se je c. kr. okraj. glavarstvu v Novomesto poslal.

Dunajska borza 4. septembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69 gld.	95 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73	35
1860 drž. posojilo	100	50
Akcije narodne banke	971	—
Kreditne akcije	241	—
London	111	50
Napol.	8	91
G. k. cekini	—	—
Srebro	106	—

Mlad fant,

kateri se more z dobrim spričevalom priporočiti, ki zna slovensko in nemško, in je 13 do 14 let star, se takoj pod dobrim pogojem vzeme za učenca v mojo štacuno specerijskega in tvarinskega blaga.

Ivan Gostenčnik

v Lješah, pošta Prevali na Koroškem.

(226—3)

Epileptičen krč ali božjast

zdravi pismeno poseben zdravnik za božjast Dr. G. Kallisch, Berlin, Luisenstrasse 45. (255—89)

Pričujoče ima čez tisoč bolnikov v ozdravljenji.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.